

настира, ако училището бъде уредено²³.

Със същата молба той се обръща и към руския вицеконсул в Пловдив - Найдено Геров, на когото руското правителство възлага да събере сведения за манастира. Констатацията на Геров е, че Й. Соколски възприема светата обител като своя собственост, считайки, че „може да го продава и дарява по своему произволно“. С особеностите на неговия неуравновесен характер Геров обяснява и „несъстоятелността на сделката“, чрез която настоятелите на Габровския манастир има желание да го „принесе в дар на Господаря Император“, надявайки се на някакъв доход от Русия. Този факт му е известен още от края на 1856 г., когато завръщайки се от Русия минава през Габрово и се запознава с архимандрита²⁴. Упорито продължил да действа по въпроса за предаване на манастира под руско покровителство, архимандрит Йосиф отново се обръща към руския вицеконсул за съдействието му да отиде в Русия, за да се поклони на светите места в Киев и Москва²⁵. Такова разрешение е получено и през ноември 1860 г. той тръгва с дякона си Висарион, минавайки през Цариград. Точно тогава Й. Соколски е спечелен от униатските дейци, които разчитат на папската намеса за разрешаване на църковния въпрос²⁶.

Едновременно с проектите за създаване на българска униатска църква в началото на 40-те години на XIX век прохода възрожденският печат. Значима е ролята му за повдигане самочувствието и за даване на познания относно идеите за политическа свобода и свобода на вероизповеданията, за национална независимост. Вестниците „България“, „Цариградски вестник“, „Дунавски лебед“, „Турция“²⁷, „Время“²⁸, „Дунавска зора“²⁹, „Право“³⁰, „Източно време“³¹, сп. „Български книжици“ публикуват върху своите страници статии, коментари, дописки от различни български селища, лични и обществени позиции за и против движението за униатска българска църква, за неговите водители и участници в събитията, белязали развитието и провала му. Възможности за по-детайлизиран анализ относно участието на архимандрит Йосиф Соколски в него предоставят публикациите в „Цариградски вестник“, във вестниците „България“ и „Дунавски лебед“, в сп. „Български книжици“ за периода ноември 1859 - септември 1862 г.

Определян като „пръв български вестник с общополитическо значение“, „Цариградски вестник“ излиза с няколко прекъсвания в продължение на 15 години (до 24 декември 1862 г.) По примера на европейските информационни вестници, събитийното отразяване е основен момент в програмата му. Сред жанровото разнообразие в съдържанието му, истински политически статии се появяват във връзка с църковния въпрос в края на 50-те и началото на 60-те години. Вестникът е